

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA v ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
TEOLOGICKÁ FAKULTA**

Katedra teologické a sociální etiky

PhDr. Roman Míčka, Th.D.

Kněžská 8
370 01 České Budějovice

Tel. +420 387 773 533, Mobil +420 776 701 180

E-mail: roman.tf@seznam.cz

WEB: www.romanmicka.net

Posudek oponenta diplomové práce

Název: „**PRÁCE V MINULOSTI A DNES JAKO ZDROJ ETICKÝCH PRAVIDEL**“

Autor: Jitka Bednarčíková

Diplomová práce studentky Jitky Bednarčíkové s názvem „**PRÁCE V MINULOSTI A DNES JAKO ZDROJ ETICKÝCH PRAVIDEL**“, předložená v rámci studia oboru Etika v sociální práci na Katedře praktické teologie, dle mého názoru uspokojivě splňuje požadavky kladené na tento stupeň kvalifikační práce jak po stránce formální, jazykové, tak i obsahové. Rozsah, úprava, splnění formálních požadavků dle metodických pokynů, stylistická i gramatická úroveň jsou bez závažnějších závad a připomínek.

Co se týče obsahové stránky práce, tak mám několik drobných otazníků a poznámek. Zejména samotný název „**PRÁCE ... JAKO ZDROJ ETICKÝCH PRAVIDEL**“ považuji za částečně problematický v tom smyslu, že zdrojem etických pravidel o sobě nemůže být fenomén práce jako takový, pouze jeho zkoumání, analýza a reflexe. Fenomén lidské práce by tedy být mohl pouze podkladem, matérií pro reflexi etických souvislostí a hodnot.

Kriticky nahlížím časté využívání příležitostných dlouhých citací ze zdrojů, které postrádají širší smysl a kontext (kupříkladu s. 13, 15, 55-58). Ačkoli v práci je využita celá řada vysoce hodnotných a aktuálních publikací k danému tématu, mám celkově zato, že autorka plně nevyužila jejich potenciál, zejména v oblasti etické reflexe. Mnohé etické aspekty k tématu lidské práce jsou zde naznačeny, avšak žádné plně uspokojivě rozvedeno. Přitom prostor v práci by jistě ještě byl, celá práce je na spodní hranici požadovaného rozsahu (s. 6-75). Právě chybějících 10-15 stran dalších etických postřehů, reflexí či závěrů by činilo práci podstatně dokonalejší, takto je spíše historickým a sociologickým uvedením do dané oblasti.

K etické reflexi lidského rozměru práce, ať subjektivního či objektivního, by pomohlo kupříkladu lepší využití potenciálu encykliky *Laborem exercens*, a to nemám na mysli rozvíjení „teologických aspektů práce“, ale i mnohé ryze etické a sociálně-etické aspekty (důstojnost práce, práce a vlastnictví, práva pracujících, vztah práce, hodnoty a ohodnocení, apod.)

V práci postrádám rozvinutí některých důležitých aspektů práce souvisejících se současnými trendy, tyto jsou pouze naznačeny. Pro pojem trendu zvyšující se nezaměstnanosti v západních společnostech je kupříkladu podstatné uchopení některých globalizačních trendů (tzv. outsourcing, pracovní migrace, odliv pracovních míst do rozvojových zemí apod.)

Kromě problematizované nezaměstnanosti postrádám kupříkladu i pozornost

věnovanou skutečným a závažným etickým problémům vyvstávajícím v současnosti přímo před našima očima nejen v některých rozvojových zemích nerespektujících základní lidská práva, ale i přímo u nás – „novodobé otroctví“. V ČR kupříkladu podle odhadů pracuje nelegálně 100 000 – 200 000 cizinců a podle studie *Mezinárodní organizace pro migraci* se nucená práce (za nedůstojných podmínek, za neuspokojivou mzdu, v nelidských podmínkách) týká 70 až 80 procent ukrajinských dělníků i dělníků z jiných zemí v ČR.

Z dalších drobných nedostatků jsem si všiml, že autorka využívá jako cizojazyčný pramen známou knihu Adama Smitha *The Theory of Moral Sentiments*, která je však již od roku 2005 dostupná i v českém jazyce. Také mi nedá neupozornit na občasné využívání jmen jako autorit něco tvrdících, toto je nevhodné pokud nepanuje alespoň dílčí jistota o originalitě autora ve spojitosti s tvrzenou myšlenkou (kupř. na straně 24 „Pavel Holländer o člověku tvrdí, že je tvor společenský“. Prof. Holländer, místopředseda našeho Ústavního soudu může být jistě autoritou v mnoha záležitostech státovědy, ovšem „poznatek“ že člověk je tvor společenský, můžeme v poklidu navždy ponechat Aristotelovi, se kterým bývá obvykle spojován).

Diplomovou práci studentky Jitky Bednarčíkové s názvem „**PRÁCE V MINULOSTI A DNES JAKO ZDROJ ETICKÝCH PRAVIDEL**“ **d o p o r u č u j i** k obhajobě, kdy práci hodnotím známkou **v e l m i d o b ř e**.

V Českých Budějovicích dne 15. 8. 2009

Roman Míčka

